

Gn 2,18-25
Muž a Žena

1. čtení: Gn 3,1-21

kázání: Genesis 2,18-25 I řekl Hospodin Bůh: "Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou." ...

Bratři a sestry,

povím Vám tajemství, možná novinku. Já jsem muž. ... Já vím, že to víte. Já to taky už dlouho vím. A přece je dobré si tohle uvědomit, když čteme Bibli. Já ji totiž čtu jako muž. Jinak to neumím. Neumím být ženou. Nikdy se do ženy nedokážu úplně vcítit. A právě s ohledem na dnešní biblický text to je myslím důležité. My muži jej čteme a slyšíme jako muži. Každý trochu jinak ale po mužsku. Ženy, vy jej čtete a slyšíte ... prostě jinak, po žensku.

Takže co to tu máme. Zvláštní text. Zvláštní příběh. O čem to je? Prosím vás, o čem byste řekli, že to je? O Adamovi a Evě? O tom, jak vznikly ženy? O tom, co bylo na začátku, jak Bůh tvořil svět? NE! Nic takového.

Počkat, to není o Adamovi a Evě? Ne. Tam není Adam a Eva. Tam je člověk a žena. Vlastně Adam a žena. V hebrejštině se totiž člověk řekne adam. A je v tom zmatek. Tak je to o tom, kde se na světě vzaly ženy? Ne. Kousek před tímhle příběhem byste se dočetli, že to se stvořením muže a ženy bylo vlastně trochu jinak. Že Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. Hotovo. Tak jak to s tím stvořením bylo? To se právě zde nedovíme. V Bibli se nedovíte, jak to s tím stvořením bylo, jak se to stalo. O tom to prostě není. Je to vyprávění o něčem mnohem důležitějším. Totiž o tom, jak to je. Jak to snámi lidmi je. Nebo jak to má být. A proč. Není to příběh o minulosti. Je to příběh o nás. A má nám co říci.

I řekl Hospodin Bůh: Není dobré, aby člověk byl sám. Pozor. Všimli jste si toho? Není dobré. Poprvé se tady v Bibli píše o tom, že něco není dobré. Až do teď bylo vše dobré. Bůh stvořil světlo a viděl, že je to dobré. A pak ty vody a klenba a vůbec všechno a všechno to bylo dobré. A pak člověk a to bylo velmi dobré. A tady najednou něco není dobré. Poprvé. Takže Pánu Bohu se konečně něco nepovedlo, můžeme škodolibě zajásat. Ale ne. Není to zpráva o tom, jak se to Pánu Bohu povedlo a že něco ne. Je to o nás. Bůh vidí, že není dobré, když je člověk sám. Když je někdo z nás sám. To prostě není dobře. A ještě něco. Bůh to ví dřív než my. My máme nějakou potřebu, tady zrovna být s někým. A tak to můžeme Pánu Bohu říci. Pane Bože, hele, tohle není dobré. A Bůh to ví dřív než my. Dřív než potřebu něčeho máme, než si to dokážeme uvědomit, Bůh to ví.

Učiním mu pomoc jemu rovnou. Jemu rovnou. To chápeme. To se hodí. Přece se dnes snažíme, aby ženy byly mužům rovni. Trošku při tom zapomínáme na to, že být někomu roven neznamená být stejný. Ale to je hezké. Jemu rovnou. Ale co ta pomoc? To jako že žena tu je proto, aby mužovi pomáhala? Že jako chlap si něco vymyslí a nehlubším posláním ženy je být mu nápomocná, aby toho chlap dosáhnul? Ne. To slovo pomoc, které je tady použito, se v Bibli používá ještě o někom, kdo má člověku pomoci. Víte o kom? O Pánu Bohu. A Bůh tu rozhodně není k tomu, aby pomáhal našim cílům. Bůh nám chce pomáhat být těmi, kým být máme. Stávat se lidmi. Žena zde má pomoci muži být mužem. Stávat se tím, kým být má. Neplatí to náhodou i naopak? Já myslím, že ano.

Pak je tam to o těch zvířatech. To je také moc zajímavé. Ale přeskočme to. Stačí, že v ničem na světě člověk nenajde takovou možnost stávat se opravdu člověkem, jako v druhém člověku. Ani mezi zvířaty, ani v přírodě, dokonce ani v práci, ani v tvořivé práci ne. Až v druhém člověku. A toho dostáváš jako dar.

A to s tím žebrem? Vážně mají muži o jedno žebro míň? Ne, nemají. Tohle není vyprávění o tom, jak se to stalo. Tohle je vyprávění o nás. O tom, kým jsme a jak na tom jsme. Že totiž muž a žena jsou z toho samého. Jsou ze stejného těsta. Tak strašně blízcí. A přece tak jiní. Tak nepředstavitelně. Jako muž můžu říci akorát: Žena? Kamaráde, to bys nevymyslel. Stejné atomy, stejné prvky, stejné tkáně. Taky dvě ruce a dvě nohy. Ze stejného materiálu jako ty moje. A přece tak nepředstavitelně nespočítatelně jiná. Tak moc, že to nejde říci jinak než poezií. Muž tady najednou musí začít básnit. Do té doby mluvil vědecky. Pojmenovával zvířata a přírodu. Vědecká činnost, vědecký jazyk. Náhle se objeví žena a obyčejný jazyk nestačí. Musí se básnit. Toto je kost z

mých kostí a tělo z mého těla. Ať íša se nazývá, vždyť z íše vzata jest. Já vím. V češtině to tak nezní. Ale v hebrejštině je to báseň. Žádná mužena. V kralické Bibli dokonce mužatka. Fuj. V hebrejštině: íš a íša.

Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě. Počkat. Jakého otce a matku? Kde má Adam jakého otce a matku? Vždyť byl stvořen. Tak jaké opouštění rodičů? Ale ne. Tohle přece není o prvním člověku. Tohle je o nás. O tom, že máma a táta jsou fajn, ale je taky čas je opustit. A stát se samostaným. Dospělým. Jak? Přilne ke své ženě. A tohle je na Bibli také zajímavé. Takhle to přece nebývá. Že muž opouští svůj rodný dům a stěhuje se k ženě. V tradičních kulturách je to žena, která se stěhuje k muži. Ano, v drtivé většině společností to tak bylo a je. I v té biblické, Izraelské společnosti to tak bylo. A co když to tak být nemá? Nemusí? Nemusíš ve všem poslouchat kulrutu, ve které žiješ. Může to být klidně jinak. Jinak, než to dělají ostatní. Každopádně je úkolem člověka, a zde hlavně úkolem muže, v určitou chvíli se vyvázat z pout ke svým rodičům. Opustit jejich názory, jejich představy, jejich plány. A začít mít ty svoje. Nemusí být jiné. Ale musí být jeho. Už ne rodičů. Nyní máš mít svoje představy o svém životě, svoje názory, svoje plány. Ale nemáš být sám. Není dobré, aby člověk byl sám.

Ještě dvě věci. Ten první Hřích, jak jsme o něm slyšeli v prvním čtení. To v Bibli následuje hned po tomto vyprávění o tom Božím daru pro muže, kterým žena je. A zase pozor. To není vyprávění o prvním hříchu, který se kdysi stal. To je vyprávění o nás. O tom, jak my to kazíme. Zkusme se na něj podívat ještě z jiného pohledu. Z pohledu muže. Adam říká Bohu: To ten dárek cos mi dal. Proto to takhle dopadlo. Vážně to byl dobrý nápad? A slyšme v tom příběhu veliké Boží Ano. I když to s váma dvěma může takhle dopadnout, že to pokazíte, stojí to za to. Je to lepší, než abys byl sám.

A ta druhá věc. Víte, co tady Adam říká Evě? Nic. Víte, co říká Adam Evě kdekoli v Bibli? Nic. Ani Eva Adamovi. Ti dva spolu nikdy nepromluví. Není tohle ta chyba? Není tohle Mužova chyba? Že mlčí? Že mlčí tam, kde by měl hada poslat někam, nebo ho rovnou chytit a roztrhnout ho jak hada? Že mlčí, nemluví se svou ženou? Tam kde by měl? A není to náhodou stále stejné? Mluvití stříbro, mlčeti zlato. Tak to v manželství asi neplatí.

Amen